

NL

NL

NL

EUROPESE COMMISSIE

Brussel, 20.12.2010
COM(2010) 794 definitief

2010/0380 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EG) nr. 883/2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels en Verordening (EG) nr. 987/2009 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EG) nr. 883/2004

(Voor de EER en Zwitserland relevante tekst)

TOELICHTING

1. CONTEXT VAN HET VOORSTEL

Motivering en doel van het voorstel

Dit voorstel beoogt Verordening (EG) nr. 883/2004 en Verordening (EG) nr. 987/2009 aan te passen aan de wijzigingen in de nationale socialezekerheidswetgeving van de lidstaten, en de veranderingen in de sociale realiteit die van invloed zijn op de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels te blijven volgen.

Voorts omvat dit voorstel voorstellen van de Administratieve Commissie voor de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels (hierna "Administratieve Commissie" genoemd), om het *acquis* te verbeteren en te moderniseren, in overeenstemming met artikel 72, onder f), van Verordening (EG) nr. 883/2004.

Met de wijzigingen in dit voorstel wordt beoogd voor de belanghebbenden de rechtszekerheid te waarborgen.

Algemene context

Het voorstel betreft een regelmatige aanpassing van Verordening (EG) nr. 883/2004 en Verordening (EG) nr. 987/2009. Het beoogt een adequate coördinatie op EU-niveau van de nationale socialezekerheidsstelsels. Het weerspiegelt veranderingen in het recht op nationaal niveau en maakt de balans op van recente ontwikkelingen in de grensoverschrijdende mobiliteit die op de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels van invloed zijn.

Bestaande bepalingen op het door het voorstel bestreken gebied

De bestaande bepalingen zijn neergelegd in Verordening (EG) nr. 883/2004 (laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 988/2009) en Verordening (EG) nr. 987/2009.

Verordening (EG) nr. 883/2004 en Verordening (EG) nr. 987/2009 moeten worden aangepast in verband met de ontwikkelingen in de nationale wetgeving en de veranderingen in de sociale realiteit, die van invloed zijn op de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels. Daarnaast heeft de Administratieve Commissie relevante voorstellen ter verbetering van het coördinatiestelsel ingediend. Deze voorstellen zijn samen met andere technische aanpassingen van de tekst in het onderhavige voorstel verwerkt. In dit voorstel worden ook de verwijzingen naar nationale wetgeving in bepaalde bijlagen bij de verordeningen geactualiseerd en gewijzigd.

Samenhang met andere beleidsgebieden en doelstellingen van de Unie

Niet van toepassing.

2. RESULTATEN VAN DE RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

Raadpleging van belanghebbenden

²¹¹ Wijze van raadpleging, belangrijkste geraadpleegde sectoren en algemeen profiel van de respondenten

De lidstaten is gevraagd verzoeken in te dienen voor diverse wijzigingen van de verordeningen in 2010. Daarnaast heeft de Administratieve Commissie verzocht om wijzigingen ter actualisering en verduidelijking van Verordening (EG) nr. 883/2004 en Verordening (EG) Nr. 987/2009.

Samenvatting van de reacties en hoe daarmee rekening is gehouden

De voorstellen die in overeenstemming met de EU-wetgeving zijn bevonden en waarover de Administratieve Commissie overeenstemming heeft bereikt, zijn in dit voorstel opgenomen.

²²¹ Betrokken wetenschaps- en kennisgebieden

Coördinatie van de sociale zekerheid.

²²² Gebruikte methode

Besprekingen tijdens twee vergaderingen van de Administratieve Commissie in 2010 en waar nodig verdere besprekingen met vertegenwoordigers van de betrokken lidstaten in de Administratieve Commissie om met name bepaalde punten van de nationale wetgeving te verduidelijken.

²²³ Belangrijkste geraadpleegde organisaties/deskundigen

De Administratieve Commissie, evenals vertegenwoordigers van de betrokken lidstaten.

²²⁴⁹ Samenvatting van de ingewonnen en benutte adviezen

Er is niet gewezen op mogelijk ernstige risico's met onomkeerbare gevolgen.

Er is met de Administratieve Commissie overeengekomen de tekst te actualiseren, aan te vullen en te verbeteren en voor een aantal lidstaten bepaalde vermeldingen in de bijlagen bij Verordening (EG) nr. 883/2004 en Verordening (EG) nr. 987/2009 te wijzigen.

²²⁶ Wijze waarop het deskundigenadvies beschikbaar is gemaakt voor het publiek

Geen.

Effectbeoordeling

Sinds 1 mei 2010 worden in alle EU-lidstaten gemoderniseerde versies van Verordening (EG) nr. 883/2004 en Verordening (EG) nr. 987/2009 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels toegepast. De gemoderniseerde socialezekerheidsverordeningen vormen het resultaat van tien jaar onderhandelingen tussen de lidstaten. De noodzaak tot modernisering ontstond onder meer door wijzigingen in de nationale wetgeving en door de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HJEU).

De lidstaten wijzigen met enige regelmaat hun nationale socialezekerheidswetgeving. Bijgevolg kunnen bepaalde verwijzingen naar de nationale wetgeving in de EU-wetgeving ter coördinatie van de socialezekerheidsstelsels achterhaald raken, wat bij toepassing van de verordeningen rechtsonzekerheid schept voor de belanghebbenden.

De verwijzingen in Verordening (EG) nr. 883/2004 en in Verordening (EG) nr. 987/2009 moeten derhalve worden aangepast opdat wijzigingen in de wetgeving op nationaal niveau en in de sociale realiteit adequaat worden aangeduid. De verordeningen kunnen enkel bij wege van een verordening worden gewijzigd.

Een van de voornaamste kenmerken van de gemoderniseerde coördinatiebepalingen is vereenvoudiging. Vereenvoudiging van de verordeningen maakt dat zij eenvoudiger zijn te interpreteren en biedt minder ruimte voor uiteenlopende interpretaties. Om te waarborgen dat de vereenvoudigde bepalingen de rechten van de burgers ten volle beschermen, moesten sommige bepalingen worden gewijzigd, met name op het gebied van de toepasselijke wetgeving en werkloosheidsuitkeringen. In de bepaling inzake de vaststelling van de toepasselijke wetgeving in de situatie waarin een persoon in twee of meer lidstaten werkt, wordt het criterium van "substantieel gedeelte van de werkzaamheden" uitgebreid en het begrip "zetel of domicilie" geconcretiseerd. Wijzigingen op het gebied van werkloosheidsuitkeringen zijn nodig om een bevredigende oplossing te vinden in de situatie waarin een zelfstandige tegen werkloosheid is verzekerd in de lidstaat waarin hij het laatst werkzaamheden heeft verricht, maar terugkeert naar de lidstaat waar hij woont, die geen werkloosheidsverzekering voor zelfstandigen kent.

De laatste paar jaar is een versterkte tendens naar nieuwe vormen van mobiliteit zichtbaar geworden. Nieuwe arbeidsaanbodstructuren zijn onder meer te vinden in het luchtvervoer, waarin maatschappijen hun diensten aanbieden vanaf zogeheten "thuisbases" in verschillende lidstaten. De Commissie overweegt in 2011 een document ("Paper") voor te bereiden inzake veranderde mobiliteitspatronen en hoe deze zich verhouden tot het recht van vrij verkeer van werknemers en sociale zekerheid, waarin zij zal aangeven welke specifieke acties de Commissie moet ondernemen om beter aan de behoeften van de verschillende soorten migrerende werknemers te voldoen. Zonder op het "Paper" vooruit te willen lopen, acht de Commissie het passend voor vliegtuigbemanningsleden het begrip "zetel of domicilie" te specificeren, om organen bij het bepalen van de "zetel of domicilie" behulpzaam te zijn en de toepassing van Verordening (EG) nr. 883/2004 in deze sector te vergemakkelijken. Hier is met name relevant dat het begrip "thuisbasis" reeds is omschreven in Verordening (EG) nr. 1899/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 houdende wijziging van Verordening (EEG) nr. 3922/91 van de Raad inzake de harmonisatie van technische voorschriften en administratieve procedures op het gebied van de burgerluchtvaart, en dat het begrip in deze sector reeds wordt gebruikt.

Ofschoon Verordening (EG) nr. 883/2004 en Verordening (EG) nr. 987/2009 worden toegepast sinds 1 mei 2010, weerspiegelen zij de stand van zaken van de wetgeving van de lidstaten van 26 januari 2004 (voor Verordening (EG) nr. 883/2004) respectievelijk 17 december 2008 (voor Verordening (EG) nr. 987/2009). Het is in het belang van de betrokken burgers dat de verordeningen worden geactualiseerd binnen een redelijke termijn nadat wijzigingen in de nationale wetgeving van de lidstaten hebben plaatsgevonden. Enkel verordeningen die aan de ontwikkelingen in de nationale wetgeving zijn aangepast en waarvan de bepalingen duidelijk en volledig zijn, kunnen voor belanghebbenden transparantie en zekerheid waarborgen en mobiele burgers volledige bescherming bieden.

Dit voorstel vergemakkelijkt de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels in de lidstaten en draagt bij aan de bescherming van binnen de EU migrerende werknemers. De meeste wijzigingen zijn door de lidstaten en de Administratieve Commissie voorgesteld. Qua werkbelasting of kosten is de verwachting dat met de voorgestelde wijzigingsverordening de

huidige situatie van de socialezekerheidscoördinatie niet wezenlijk verandert voor organen, overheidsdiensten, werknemers, werkgevers of niet-actieve burgers.

3. JURIDISCHE ELEMENTEN VAN HET VOORSTEL

Samenvatting van de voorgestelde handeling(en)

Dit voorstel vult sommige bepalingen van Verordening (EG) nr. 883/2004 en Verordening (EG) nr. 987/2009 aan, verduidelijkt en actualiseert deze in verband met wijzigingen in de nationale socialezekerheidswetgeving en veranderde mobiliteitspatronen die op de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels van invloed zijn. De wijzigingen zullen de efficiënte toepassing van de EU-wetgeving waarbij socialezekerheidsstelsels worden gecoördineerd, vergemakkelijken en de bescherming van zich binnen de EU bewegende individuen verbeteren.

Rechtsgrondslag

Artikel 48 VWEU.

Subsidiariteitsbeginsel

Het subsidiariteitsbeginsel is van toepassing aangezien het voorstel gebieden bestrijkt die niet onder de exclusieve bevoegdheid van de EU vallen.

De doelstellingen van het voorstel kunnen om de volgende redenen niet voldoende door de lidstaten worden verwezenlijkt.

Overeenkomstig artikel 48 VWEU is actie van de EU in de vorm van coördinatiemaatregelen op het gebied van de sociale zekerheid noodzakelijk om te waarborgen dat het in het VWEU vastgelegde recht op vrij verkeer ten volle kan worden uitgeoefend. Zonder deze coördinatie zou het vrije verkeer wel eens onuitvoerbaar kunnen zijn, aangezien mensen waarschijnlijk minder van dit recht gebruik zouden maken indien ze daardoor in een andere lidstaat verworven socialezekerheidsrechten zouden verliezen. De bestaande EU-wetgeving inzake sociale zekerheid is niet bedoeld om de verschillende nationale stelsels te vervangen. Er zij op gewezen dat de voorgestelde wijzigingsverordening geen harmonisatiemaatregel is en niet verder gaat dan wat voor een doeltreffende coördinatie nodig is. Het voorstel beoogt voornamelijk de bestaande coördinatievoorschriften aan te passen aan de wijzigingen in de nationale wetgeving en wijzigingen door te voeren die noodzakelijk zijn geworden wegens de veranderende sociale realiteit. Met het voorstel wordt ook beoogd de tekst van de verordeningen aan te vullen en te verbeteren ter bescherming van de rechten van burgers wanneer zij zich binnen de EU verplaatsen.

Hoewel het voorstel dus vooral op bijdragen van de lidstaten gebaseerd is, kunnen de lidstaten dergelijke bepalingen niet op nationaal niveau vaststellen, aangezien dit strijdig kan zijn met de verordeningen. Daarom moeten de eigenlijke verordeningen en de bijlagen daarbij op passende wijze worden aangepast zodat de verordeningen effectief kunnen worden toegepast in de EU.

De coördinatie van de sociale zekerheid betreft grensoverschrijdende gevallen die afzonderlijke lidstaten niet kunnen regelen. De EU-coördinatiewetgeving vervangt de vele bestaande bilaterale overeenkomsten. Dit vereenvoudigt niet alleen de coördinatie van de

sociale zekerheid voor de lidstaten, maar garandeert ook een gelijke behandeling van EU-burgers die krachtens de nationale socialezekerheidswetgeving verzekerd zijn.

De doelstellingen van het voorstel kunnen om de volgende reden(en) beter door een optreden van de EU worden verwezenlijkt.

De coördinatie van de socialezekerheidsregelingen heeft alleen zin op EU-niveau. Het doel is te verzekeren dat de coördinatie van de socialezekerheidsregelingen in alle lidstaten doelmatig werkt. Dit berust op en wordt gerechtvaardigd door het vrije verkeer van personen binnen de EU.

Er zijn geen kwalitatieve indicatoren, maar de verordeningen zijn van belang voor alle EU-burgers die zich om welke reden dan ook binnen de EU verplaatsen.

Het voorstel is louter een coördinatiemaatregel, die alleen op EU-niveau kan worden vastgesteld. De lidstaten blijven verantwoordelijk voor de organisatie en financiering van hun eigen socialezekerheidsstelsels.

Het voorstel is dus in overeenstemming met het subsidiariteitsbeginsel.

Evenredigheidsbeginsel

Het voorstel is om de volgende reden(en) in overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel:

Verordening (EG) nr. 883/2004 en Verordening (EG) nr. 987/2009 vereisen dit soort maatregel omdat een verordening alleen bij een verordening kan worden gewijzigd. De maatregel raakt niet aan de coördinatiemethode zelf. De lidstaten blijven volledig verantwoordelijk voor de organisatie en financiering van hun nationale socialezekerheidsstelsels.

Het voorstel maakt het de lidstaten en hun instellingen makkelijker om de socialezekerheidsstelsels te coördineren en heeft tot doel personen die zich binnen de EU verplaatsen, te beschermen door actualisering en verbetering van een aantal bepalingen van Verordening (EG) nr. 883/2004 en Verordening (EG) nr. 987/2009 en een aantal bijlagen bij Verordening (EG) nr. 883/2004. De gewijzigde bepalingen zijn hoofdzakelijk gebaseerd op voorstellen van de lidstaten, waardoor de eventuele financiële en administratieve lasten tot een minimum beperkt zijn en in verhouding tot bovengenoemde doelstelling staan. Omgekeerd zouden zonder deze wijziging van Verordening (EG) nr. 883/2004 en Verordening (EG) nr. 987/2009 de financiële en administratieve lasten waarschijnlijk groter zijn, daar de bepalingen niet aan de veranderende behoeften van de lidstaten zouden beantwoorden.

Keuze van instrumenten

Voorgesteld instrument: verordening.

Andere instrumenten zouden om de volgende reden(en) ongeschikt zijn:

Er is geen alternatief omdat een verordening alleen bij een verordening kan worden gewijzigd.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Het voorstel heeft geen gevolgen voor de begroting van de Unie.

5. AANVULLENDE INFORMATIE

Europese Economische Ruimte en Zwitserland

De voorgestelde handeling is van belang voor de Europese Economische Ruimte en Zwitserland en moet derhalve ook voor de Europese Economische Ruimte en Zwitserland gelden.

Nadere toelichting op het voorstel

Artikel 1

Artikel 1 betreft wijzigingen van Verordening (EG) nr. 883/2004.

A. Wijziging van artikel 9

1. Wijziging van artikel 9, lid 1

In artikel 9 moet de verwijzing naar artikel 1, *lid 1*, in artikel 9, lid 1, van Verordening (EG) nr. 883/2004 worden gelezen als "artikel 1, *onder 1*". Voorts moet de kennisgeving van een contractuele bepaling overeenkomstig de tweede alinea van artikel 1, onder 1, van Verordening (EG) nr. 883/2004 afzonderlijk worden gedaan van en is deze een voorwaarde voor de verklaring die overeenkomstig artikel 9 van Verordening (EG) nr. 883/2004 moet worden afgegeven.

2. Wijziging van artikel 9, lid 2

Artikel 9, lid 2, van Verordening (EG) Nr. 883/2004 moet worden gewijzigd met het oog op de consistentie met de tweede alinea van artikel 71, lid 2, van Verordening (EG) nr. 883/2004.

B. Wijziging van artikel 12, lid 1

De voorgestelde wijziging verduidelijkt dat een gedetacheerde werknemer niet kan worden vervangen door een andere *gedetacheerde* werknemer nadat het detacheringstijdvak van de eerste persoon is geëindigd. Het woord "gedetacheerd" is hier per ongeluk weggefallen.

C. Wijziging van artikel 13, lid 1

In de huidige tekst van artikel 13, lid 1, is de voorwaarde van een "substantieel gedeelte" van de werkzaamheden verrichten niet van toepassing op de situatie waarin iemand in twee of meer lidstaten voor verschillende ondernemingen of werkgevers werkzaam is. Dit strookt niet met de intentie ten tijde van de onderhandelingen binnen de Raad, met name wat de situatie betreft waarin de verrichte werkzaamheden in de lidstaat waarin de betrokkene woont, naar verhouding gering zijn. De betrokken wijziging heeft tot doel duidelijk te maken dat de voorwaarde van een "substantieel gedeelte" van de werkzaamheden verrichten ook van toepassing is op iemand die gewoonlijk werkzaamheden voor verschillende werkgevers in twee of meer lidstaten verricht. In de situatie waarin de voorwaarde van een "substantieel gedeelte" van de werkzaamheden niet is vervuld in de lidstaat waar de betrokkene woont, is de toepasselijke wetgeving die van de andere lidstaat waarin zich de zetel van de

onderneming(en) of het domicilie van de werkgever(s) bevind(t)(en). Indien niet één lidstaat kan worden aangewezen waarin de zetel of domicilie zich bevindt, bv. wanneer er twee of meer werkgevers zijn die zich in twee verschillende lidstaten, niet zijnde de lidstaat waar de betrokkene woont, bevinden, is de wetgeving van de lidstaat van de woonplaats van toepassing. Met de wijziging wordt beoogd misbruik van de toepasselijke wetgeving tegen te gaan, met inachtneming van het beginsel van vereenvoudiging en pragmatisme.

D. Wijziging van artikel 36, lid 2 bis.

Artikel 36, lid 2 bis, van Verordening (EG) nr. 883/2004 moet worden gewijzigd om de personele werkingssfeer ervan in overeenstemming te brengen met die van het resterende deel van hoofdstuk 2 van titel III van Verordening (EG) nr. 883/2004 en met de derde alinea van artikel 26, lid 2, van Verordening (EG) nr. 987/2009, die de parallelle kwestie op het gebied van ziekte-, moederschapsverlof- en daarmee corresponderende vaderschapsverlofuitkeringen regelt.

E. Wijziging van artikel 65, lid 5

De wijziging heeft betrekking op de situatie waarin een zelfstandige in de lidstaat waarin hij het laatst werkzaam is geweest, is verzekerd tegen werkloosheid, en in geval van werkloosheid terugkeert naar de lidstaat waar hij woont, die geen werkloosheidsverzekering voor zelfstandigen kent.

In een dergelijke situatie is de overdracht van de verantwoordelijkheid voor het betalen van een werkloosheidsuitkering van de lidstaat waarin de betrokkene voor het laatst werkzaamheden heeft verricht naar de lidstaat waar hij woont, niet mogelijk aangezien de wetgeving van laatstgenoemde lidstaat niet in werkloosheidsuitkeringen voor zelfstandigen voorziet. Overeenkomstig het doel van artikel 65 zoals bevestigd in de rechtspraak van het HJEU (zie arresten HJEU inzake artikel 71 van Verordening 1408/71, dat overeenkomt met het nieuwe artikel 65 van Verordening 883/2004, bv. arresten van 29 juni 1995, Van Gestel, C-454/93, Jurispr. 1995, blz. I-1707, en 29 juni 1988, Rebmann, 58/87, Jurispr. 1988, blz. 3467) zijn degenen op wie dat artikel van toepassing is, ingeval van werkloosheid echter gerechtigd om naar de lidstaat van de woonplaats terug te keren en daar werk te zoeken. De redenering achter dit artikel is dat deze personen de meeste kans hebben te re-integreren in de arbeidsmarkt van de lidstaat van de woonplaats, vanwege hun nauwe banden aldaar. Gelet op dit doel mag hun recht op sociale uitkeringen niet worden ingeperkt, met name niet wanneer deze uitkeringen de tegenprestatie vormen voor door hen betaalde bijdragen (arrest Hof van 11 september 2008, Petersen, C-228/07, Jurispr. blz. I-6989). Voorts heeft het Europese Hof voor de rechten van de mens geoordeeld dat een recht op werkloosheidsuitkeringen *dat is gekoppeld aan het betalen van bijdragen aan het werkloosheidsverzekeringsfonds*, als een "financieel" recht onder de bescherming moet worden gebracht van artikel 1 van Protocol 1 bij het Europees Verdrag (Gaygusuz/Oostenrijk).

F. Wijziging van artikel 71, lid 2

De noodzaak om de stemprocedure van de Administratieve Commissie te verduidelijken, kwam in discussies over dit onderwerp naar voren. De voorgestelde stemprocedure weerspiegelt de nieuwe ontwikkelingen die met het Verdrag van Lissabon zijn ingezet, met name met het nieuwe artikel 48 VWEU.

Artikel 2

Artikel 2 betreft wijzigingen van Verordening (EG) nr. 987/2009.

A. Wijziging van artikel 6, lid 1

De bewoordingen van dit artikel zijn meer in overeenstemming gebracht met wat in de Raad was overeengekomen. In punt 1, onder b), wordt thans verduidelijkt dat de wetgeving van de lidstaat van de woonplaats niet voorlopig kan worden toegepast indien de betrokkene in die lidstaat geen werkzaamheden verricht.

B. Wijziging van artikel 14, lid 5

De wijziging verduidelijkt dat werkzaamheden van geringe omvang en bijkomstige werkzaamheden, die in termen van tijd en economisch voordeel verwaarloosbaar zijn, bij de vaststelling van de toepasselijke wetgeving op basis van titel II van Verordening (EG) nr. 883/2004 buiten beschouwing blijven. De werkzaamheden als zodanig blijven relevant voor de toepassing van nationale socialezekerheidswetgeving; indien de werkzaamheden van geringe omvang aansluiting bij de sociale zekerheid tot gevolg hebben, worden de bijdragen betaald in de bevoegde lidstaat voor het totale inkomen uit alle werkzaamheden.

Het doel van deze wijziging is tweeledig:

1) vereenvoudiging van de bestaande bepaling door het schrappen van het onderscheid tussen "gelijktijdige" en "afwisselende" werkzaamheden, waardoor de rechtszekerheid wordt vergroot voor personen die in één lidstaat daadwerkelijk echte werkzaamheden en daarnaast slechts een marginale activiteit in een andere lidstaat verrichten; en

2) voorkoming van mogelijk misbruik van de bepalingen inzake de toepasselijke wetgeving van Verordening (EG) nr. 883/2004.

C. Toevoeging van artikel 14, lid 5 bis

Deze wijziging waarborgt dat de betekenis van "zetel of domicilie" wordt toegepast in overeenstemming met de rechtspraak van het HJEU en andere EU-verordeningen. Met de wijziging is een eerste begin gemaakt voor door de Administratieve Commissie te omschrijven aanvullingen.

Voor vliegtuigbemanningsleden wordt de "thuisbasis" als "zetel of domicilie" beschouwd. Het begrip "thuisbasis" wordt in deze sector erkend en gebruikt en is reeds omschreven in Verordening (EEG) nr. 3922/91, wat het gebruik ervan vergemakkelijkt en rechtvaardigt op het gebied van de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels. De verwijzing naar de "thuisbasis" voor vliegtuigbemanningsleden doet geen afbreuk aan het beginsel dat de situatie van elk vliegtuigbemanningslid afzonderlijk moet worden beoordeeld aan de hand van objectieve informatie, om vast te stellen welke wetgeving op basis van titel II van Verordening (EG) nr. 883/2004 van toepassing is.

D. Wijziging van artikel 15, lid 1.

Deze wijziging brengt de tekst van dit artikel in overeenstemming met de definitieve instemming bij de tweede lezing van het Europees Parlement in de medebeslissingsprocedure voor de vaststelling van Verordening (EG) nr. 987/2009 om betrokkenen te informeren over de op hen toepasselijke wetgeving in geval van detachering.

E. Wijziging van artikel 54, lid 2

De wijziging herstelt een bij de taalcheck in de Raad gemaakte vergissing en herstelt de oorspronkelijke betekenis van de bepaling in ere.

F. Wijziging van artikel 55, lid 7

Een nieuw lid wordt toegevoegd om de procedure voor export van uitkeringen mutatis mutandis toe te passen op de situatie waarop de nieuwe bepaling van artikel 65, lid 5, onder b, van Verordening (EG) nr. 883/2004 ziet, met uitzondering van de bepaling inzake de beperking in de tijd van het in lid 1, sub c, van artikel 55 van Verordening (EG) nr. 987/2009 bedoelde recht.

G. Wijziging van artikel 56, lid 2

De tekst moet worden gewijzigd in verband met de situatie waarin de persoon op wie het nieuwe artikel 65, lid 5, sub b, van Verordening (EG) nr. 883/2004 van toepassing is, zich aanvullend tevens laat registreren bij de werkloosheidsinstanties in de staat waarin hij het laatst werkzaamheden heeft verricht.

In een dergelijk geval moeten de verplichtingen en het zoeken naar werk in de staat waarin het laatst werkzaamheden zijn verricht, voorrang hebben, aangezien die staat de uitkering aan de betrokkene verstrekt. De nieuwe formulering geeft voorrang aan de verplichtingen en het zoeken naar werk in de staat die de uitkering verstrekt en gaat negatieve gevolgen van het niet hieraan voldoen in de andere lidstaat tegen.

Bijlage

A. Wijziging van bijlage X bij Verordening (EG) nr. 883/2004

Bijlage X bevat een lijst van de bijzondere, niet op premie- of bijdragebetaling berustende prestaties. In de paragraaf "NEDERLAND" wordt Wet Arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten van 24 april 1997 (Wajong) vervangen door "Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten" (Wet Wajong).

Zoals bij de eerdere wet wordt de inkomenssteun die de nieuwe wet biedt, aangeboden aan jonge mensen met een handicap mensen die wegens hun handicap een beperkte arbeidscapaciteit hebben en wiens inkomen onder het wettelijke minimumloon ligt. De jonge mensen met een handicap die aan bepaalde voorwaarden voldoen, kunnen inkomenssteun ontvangen ter suppletie van hun inkomen tot het niveau van het wettelijke minimumloon, indien het inkomen dat zij uit arbeid ontvangen minder dan 75% van het wettelijke minimumloon bedraagt. De inkomensbescherming kan tevens worden verleend aan jonge mensen met een handicap die studeren en financiële ondersteuning nodig hebben, alsmede aan jongeren die in het geheel niet kunnen werken, d.w.z. degenen die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn.

Deze nieuwe vermelding voor Nederland is onderzocht door de Administratieve Commissie en de inkomenssteun is aangemerkt als een bijzondere, niet op premie- of bijdragebetaling berustende prestatie als bedoeld in artikel 70 van Verordening (EG) nr. 883/2004.

In de paragraaf "VERENIGD KONINKRIJK" wordt een nieuwe bijzondere, niet op premie- of bijdragebetaling berustende prestatie opgenomen voor het VK, te weten de "Employment and Support Allowance Income-related" (hierna ook "ESA(IR)" genoemd).

Het eerste doel van de ESA (IR) is een minimuminkomen voor levensonderhoud te waarborgen gelet op de economische en sociale situatie in het VK. Inkomensgerelateerde ESA is beschikbaar wanneer de bijdragenhistorie of de financiële situatie van iemand zodanig is dat er geen, of onvoldoende, werk- en inkomenssteun op basis van bijdragen kan worden betaald.

ESA (IR) werd door de Administratieve Commissie aangemerkt als een bijzondere, niet op premie- of bijdragebetaling berustende prestatie in de zin van artikel 70 van Verordening (EG) nr. 883/2004 aangemerkt, die in bijlage X bij die verordening kan worden opgenomen.

Voorts wordt in de paragraaf "VERENIGD KONINKRIJK" de Inkomenssteun uit de bijlage geschrapt. De invoering van de nieuwe uitkeringen op basis van een middelentoets (Toelagen voor werkzoekenden, Werk- en steuntoelage en Pensioenuitkering van de staat) voor specifieke risicocategorieën heeft tot gevolg dat de inkomenssteun een beperkte uitkering voor levensonderhoud is geworden, die kan worden verstrekt aan mensen zonder of met een bijzonder laag inkomen. Aangezien sociale bijstand van de werkingssfeer van Verordening (EG) nr. 883/2004 is uitgesloten, moet de inkomenssteun uit de lijst worden verwijderd.

B. Wijziging van bijlage XI bij Verordening (EG) nr. 883/2004

1. Wijziging van de paragraaf "NEDERLAND"

De paragraaf in punt 1, onder h, breidt het recht op verstrekkingen tijdens verblijf in Nederland uit tot een gepensioneerde en zijn gezinsleden die verzekerd zijn volgens de wetgeving van een andere lidstaat, en biedt een aanvullend voordeel aan gepensioneerden en hun gezinsleden op het gebied van ziekteuitkeringen.

Punt 1, onder g, kan worden geschrapt aangezien de no-claimteruggave door de invoering van een verplicht eigen risico in het Nederlandse ziekteverzekeringsstelsel is vervangen.

De overige wijzigingen in bijlage XI betreffen taalkundige wijzigingen om de consistentie in de verwijzingen naar de Nederlandse wetgeving te waarborgen.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EG) nr. 883/2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels en Verordening (EG) nr. 987/2009 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EG) nr. 883/2004

(Voor de EER en Zwitserland relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 48,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité¹,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Naar aanleiding van wijzigingen in de wetgeving van bepaalde lidstaten en ter waarborging van de rechtszekerheid voor belanghebbenden moeten Verordening (EG) nr. 883/2004 en Verordening (EG) nr. 987/2009 worden aangepast.
- (2) Er zijn relevante voorstellen van de Administratieve Commissie voor de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels inzake de coördinatie van de socialezekerheidsregelingen met het oog op verbetering en modernisering van het acquis ontvangen. De voorstellen waarover overeenstemming bestaat, zijn in deze tekst opgenomen.
- (3) Veranderingen van de sociale realiteit kunnen op de coördinatie van socialezekerheidsstelsels van invloed zijn. Om op deze veranderingen te reageren, worden wijzigingen op het gebied van de vaststelling van het toepasselijke recht en werkloosheidsuitkeringen voorgesteld.
- (4) In situaties waarin een persoon in twee of meer lidstaten werkt, moet worden verduidelijkt dat de voorwaarde van het verrichten van een "substantieel gedeelte van de werkzaamheden" in de zin van artikel 13, lid 1, van Verordening (EG) nr. 883/2004 ook van toepassing is op iemand die werkzaamheden voor verschillende ondernemingen of verschillende werkgevers verricht.

---

¹ PB C van , blz.

- (5) De verscheidenheid en ontwikkeling van de voorwaarden waaronder beroepswerkzaamheden worden verricht, nopen ertoe de situatie van bijzonder mobiele werkenden in aanmerking te nemen. Nieuwe arbeidsaanbodstructuren zijn onder meer in het luchtvervoer naar voren gekomen. De op luchtvaartbemanningsleden toepasselijke wetgeving koppelen aan de lidstaat waar zich de zetel of het domicilie bevindt van de onderneming of werkgever waarbij het betrokken bemanningslid in dienst is, is enkel effectief indien er een voldoende nauwe band met de zetel of het domicilie bestaat. Voor luchtvaartbemanningsleden wordt het passend geacht te verwijzen naar de "thuisbasis" als specificatie van het begrip "zetel of domicilie" voor de toepassing van Verordening (EG) nr. 883/2004.
- (6) Artikel 65, lid 5, van Verordening (EG) nr. 883/2004 moet worden gewijzigd om te waarborgen dat zelfstandigen uitkeringen ontvangen in overeenstemming met de wetgeving van de bevoegde lidstaat, opdat zij de best mogelijke vooruitzichten hebben op re-integratie in de arbeidsmarkt van de lidstaat waar zij wonen, indien zij naar die staat terugkeren.
- (7) Verordening (EG) nr. 883/2004 en Verordening (EG) nr. 987/2009 moeten derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EG) nr. 883/2004 wordt als volgt gewijzigd:

1. Artikel 9, lid 1, eerste zin, komt als volgt te luiden:

"1. De lidstaten stellen de Europese Commissie schriftelijk in kennis van verklaringen als bedoeld in artikel 1, onder l), van wetgeving en regelingen als bedoeld in artikel 3, van verdragen als bedoeld in artikel 8, lid 2, en van minimumprestaties als bedoeld in artikel 58 en van inhoudelijke wijzigingen die later worden aangebracht."

2. Artikel 9, lid 2, komt als volgt te luiden:

"2. Deze kennisgevingen worden jaarlijks aan de Europese Commissie verstrekt en er zal de nodige publiciteit aan worden gegeven."

3. Artikel 12, lid 1, komt als volgt te luiden:

"1. Degene die werkzaamheden in loondienst verricht in een lidstaat voor rekening van een werkgever die daar zijn werkzaamheden normaliter verricht, en die door deze werkgever wordt gedetacheerd om voor zijn rekening werkzaamheden in een andere lidstaat te verrichten, blijft onderworpen aan de wetgeving van de eerstbedoelde lidstaat, mits de te verwachten duur van die werkzaamheden niet meer dan 24 maanden bedraagt en de betrokkene niet wordt uitgezonden om een andere gedetacheerde persoon te vervangen."

4. Artikel 13, lid 1, komt als volgt te luiden:

"1. Op degene die in twee of meer lidstaten werkzaamheden in loondienst pleegt te verrichten, is van toepassing:

a) de wetgeving van de lidstaat waar hij woont, indien hij aldaar een substantieel gedeelte van zijn werkzaamheden verricht; of

b) indien hij geen substantieel gedeelte van zijn werkzaamheden verricht in de lidstaat waar hij woont:

i) de wetgeving van de lidstaat waar de zetel van de onderneming of het domicilie van de werkgever zich bevindt, indien hij in dienst is van één werkgever, of

ii) de wetgeving van de lidstaat waar de zetel van de onderneming of het domicilie van de werkgever zich bevindt, buiten de lidstaat waar hij woont, indien hij in dienst is van twee of meer werkgevers en ten minste een van deze ondernemingen of werkgevers zijn zetel of domicilie heeft in een lidstaat niet zijnde de lidstaat waarin de betrokkene woont, of

iii) de wetgeving van de lidstaat waar hij woont indien hij in dienst is van twee of meer ondernemingen of werkgevers die hun zetel of domicilie in verschillende lidstaten hebben, niet zijnde de lidstaat waar de betrokkene woont."

5. In artikel 36 wordt lid 2 bis vervangen door:

"2 bis. Het bevoegde orgaan kan de in artikel 20, lid 1, bedoelde toestemming niet weigeren aan een verzekerde die door een arbeidsongeval of een beroepsziekte getroffen is en die voor rekening van dit orgaan recht heeft op prestaties, wanneer de voor zijn gezondheidstoestand passende behandeling hem, gelet op zijn gezondheidstoestand van dat moment en het te verwachten ziekteverloop, niet binnen een medisch verantwoorde termijn kan worden gegeven op het grondgebied van de lidstaat waar hij woont."

6. In artikel 65 komt lid 5 als volgt te luiden:

"5.

- (a) Tenzij in punt b anders is bepaald, heeft de in lid 2, eerste en tweede zin, bedoelde werkloze recht op uitkering volgens de wetgeving van de lidstaat waar hij woont, alsof hij tijdens het verrichten van zijn laatste werkzaamheden, al dan niet in loondienst, aan die wetgeving onderworpen was. Deze prestaties worden verleend door het orgaan van de woonplaats.
- (b) Wanneer de wetgeving van de lidstaat van de woonplaats niet in een verzekering voor zelfstandigen tegen werkloosheid voorziet, heeft de in lid 2, eerste en tweede zin, bedoelde werkloze die in de lidstaat waarin hij het laatst werkzaamheden heeft verricht, als zelfstandige verzekerd was, recht op een uitkering overeenkomstig de wetgeving van laatstgenoemde lidstaat.
- (c) Een werknemer die geen grensarbeider is, en die een uitkering heeft ontvangen voor rekening van het bevoegde orgaan van de lidstaat aan welks wetgeving hij het laatst onderworpen was, heeft echter bij zijn terugkeer naar de lidstaat van de woonplaats eerst recht op uitkering overeenkomstig artikel 64, waarbij het recht op uitkering krachtens onderdeel a) geschorst wordt voor de periode dat hij recht had op uitkering had krachtens de wetgeving waaraan hij het laatst onderworpen was."

7. In artikel 71 komt lid 2 als volgt te luiden:

"2. De statuten van de Administratieve Commissie worden door haar leden in onderlinge overeenstemming opgesteld.

In alle andere gevallen handelt de Administratieve Commissie bij gekwalificeerde meerderheid zoals omschreven in de Verdragen.

Aan de besluiten inzake de in artikel 72, onder a), bedoelde vraagstukken van interpretatieve aard wordt de nodige bekendheid gegeven."

8. De bijlagen X en XI worden gewijzigd overeenkomstig de bijlage bij deze verordening.

Artikel 2

Verordening (EG) nr. 987/2009 wordt als volgt gewijzigd:

1. Artikel 6, lid 1, wordt als volgt gewijzigd:

a) punt b) komt als volgt te luiden:

"b) de wetgeving van de lidstaat van de woonplaats, wanneer de betrokkene al dan niet in loondienst werkzaamheden in twee of meer lidstaten verricht en een deel van zijn werkzaamheden in die lidstaat verricht of waar hij niet in loondienst of anders dan in loondienst werkzaam is;"

b) het bepaalde onder c) wordt vervangen door:

"c) in andere gevallen, de wetgeving van de lidstaat waar het eerst om toepassing van de wetgeving is verzocht, wanneer de betrokkene in twee of meer lidstaten werkzaamheden verricht."

2. In artikel 14 komt lid 5 als volgt te luiden:

"5. Voor de toepassing van artikel 13, lid 1, van de basisverordening wordt onder degene die "in twee of meer lidstaten werkzaamheden in loondienst pleegt te verrichten" verstaan, iemand die gelijktijdig of afwisselend, voor dezelfde werkgever of voor verschillende werkgevers, op het grondgebied van twee of meer lidstaten een of meer afzonderlijke werkzaamheden uitoefent, met uitzondering van werkzaamheden van geringe omvang."

3. Aan artikel 14 wordt het volgende lid 5 bis toegevoegd:

"5 bis. Voor de toepassing van titel II van de basisverordening wordt onder "zetel of domicilie" verstaan de zetel of domicilie waar de voornaamste beslissingen betreffende de onderneming worden genomen en waar de centrale bestuurstaken ervan worden uitgeoefend.

Voor luchtvaartbemanningsleden die diensten met betrekking tot luchtpassagiers of luchtvrachtvervoer verrichten, wordt onder "zetel of domicilie" zoals in titel II van de basisverordening omschreven, de "thuisbasis" zoals omschreven in bijlage III bij Verordening (EEG) Nr. 3922/91² van de Raad inzake de harmonisatie van technische voorschriften en administratieve procedures op het gebied van de burgerluchtvaart verstaan."

4. Artikel 15, lid 1, tweede zin, komt als volgt te luiden:

"Dit orgaan verstrekt aan de betrokkene de in artikel 19, lid 2, van de uitvoeringsverordening bedoelde verklaring en stelt onverwijld informatie betreffende de overeenkomstig artikel 11, lid 3, punt b), of artikel 12 van de basisverordening op de betrokkene van toepassing zijnde wetgeving ter beschikking van het orgaan dat is aangewezen door de bevoegde autoriteit van de lidstaat waar de werkzaamheid wordt uitgeoefend."

---

² PB L 373 van 31.12.1991, blz. 4.

5. In artikel 54 komt lid 2 als volgt te luiden:

"2. Voor de toepassing van artikel 62, lid 3, van de basisverordening deelt het bevoegde orgaan van de lidstaat aan de wetgeving waarvan de betrokkene tijdens zijn laatste al dan niet in loondienst uitgeoefende werkzaamheden onderworpen was, aan het orgaan van de woonplaats op diens verzoek onverwijld alle voor de berekening van de werkloosheidsuitkering nodige gegevens mede die het in de lidstaat waar het gevestigd is, kan verkrijgen, met name het bedrag van het ontvangen loon of beroepsinkomen."

6. In artikel 55 wordt het volgende lid 7 toegevoegd:

"7. Behoudens lid 1, onder c, zijn de leden 1 tot en met 6 van overeenkomstige toepassing op de in artikel 65, lid 5, onder b, van de basisverordening bedoelde personen."

7. In artikel 56 komt lid 2 als volgt te luiden:

"2. Wanneer de in de betrokken lidstaten toepasselijke wetgeving vereist dat een werkloze aan bepaalde verplichtingen voldoet en/of werk zoekt, wordt voorrang verleend aan de verplichtingen en/of de pogingen om werk te vinden in de lidstaat die de uitkering verstrekt.

Het feit dat een werkloze in de lidstaat die niet de uitkeringen verstrekt, niet heeft voldaan aan alle verplichtingen en/of geen werk heeft gezocht, heeft geen invloed op de in de andere lidstaat toegekende uitkeringen."

Artikel 3

Deze verordening treedt in werking op de derde dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te [...]

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter

BIJLAGE

De bijlagen X en XI bij Verordening (EG) nr. 883/2004 worden als volgt gewijzigd:

1. Bijlage X wordt als volgt gewijzigd:

a) In rubriek "NEDERLAND" komt punt a) als volgt te luiden:

a) Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wet Wajong);

b) In rubriek "VERENIGD KONINKRIJK";

i) punt c) wordt geschrapt;

ii) het volgende punt e) wordt toegevoegd:

"e) Werk en inkomensgerelateerde steun (Bijstandsherzieningswet 2007 en Bijstandsherzieningswet (Noord-Ierland) 2007)."

2. Bijlage XI wordt als volgt gewijzigd:

De rubriek "NEDERLAND" wordt als volgt gewijzigd:

i) in punt 1: "Zorgverzekering", wordt punt g) geschrapt;

ii) het volgende punt h) wordt toegevoegd:

"h) Voor de toepassing van artikel 18, lid 1, van deze verordening hebben de in punt 1, onder a-ii, van deze bijlage bedoelde personen die tijdelijk in Nederland verblijven, recht op verstrekkingen overeenkomstig de aan verzekerden in Nederland aangeboden polis van het orgaan van de verblijfplaats, met inachtneming van artikel 11, leden 1, 2 en 3, en artikel 19, lid 1, van de Zorgverzekeringswet, en op verstrekkingen ingevolge de Algemene wet bijzondere ziektekosten."

iii) in punt 2 komt in de Engelse versie "(Dutch legislation on general old-age insurance)" te luiden: "General Old Age Pensions Act";

iv) In punt 2, onder b, wordt "die wet" vervangen door "bovengenoemde wet";

v) in punt 2, onder g), komt in de Engelse versie "(Dutch legislation on general law for surviving dependants)" te luiden: "(General Surviving Relatives Act)";

vi) in punt 3 komt in de Engelse versie "(Dutch general law on insurance for surviving dependants)" te luiden: "(General Surviving Relatives Act)";

vii) in punt 3, onder d, wordt "genoemde wet" vervangen door "bovengenoemde wet";

viii) in punt 4, onder a-1, eerste streepje, komt in de Engelse versie "(Act on Incapacity for Work)" te luiden: "(Disability Insurance Act)";

ix) in de punten 4, onder a)-ii), komt in de Engelse versie "(Self-employed Persons Act on Incapacity for Work)" te luiden: "(Self-employed Persons Disablement Benefits Act)".